

Barnevernstjenesten kontrollerer og forbedrer undersøkelsesarbeidet

Statsforvalternes veileder for tilsynsaktivitet på barnevernsområdet 2024-2025

Saksbehandlere: Seniorrådgiverne Marita Heimstad Alseth, Berit Roll Elgsaas,
Mathilde Valen-Sendstad Kjuul og Ragnhild Grønntun Nissen

Godkjent av: Avdelingsdirektør Siri Bækkevold

Ansvarlig avdeling: Avdeling for tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Saksnummer: 2023/1662

Gjelder for: Barnevernstjenestene og statsforvalteren

Veilederen må leses i sammenheng med [Barnevernstjenesten kontrollerer og forbedrer undersøkelsesarbeidet. Veiledning til barnevernstjenestene om tilsynsaktiviteten i 2024-2025](#)

Innhold

1. Innledning	2
1.1. Begrunnelse for metodevalg	2
1.2. Statsforvalterens veilederrolle.....	3
1.3. Kvalitetsforbedring	3
2. Rettslig og faglig grunnlag for tilsynsaktiviteten	4
2.1. Statsforvalterens kompetanse og myndighet	4
2.2. Kommunens ansvar.....	5
2.3. Barnevernstjenestens egenkontroll av arbeidet med undersøkelser.....	7
3. Om fremdriften og de ulike aktivitetene	8
4. Statsforvalterens rapportering til Helsetilsynet.....	11
5. Helsetilsynets rolle i tilsynsaktiviteten.....	11

1. Innledning

I 2024 og 2025 inviteres alle barnevernstjenester til å delta i en landsomfattende tilsynsaktivitet. Tilsynsaktiviteten er en oppfølging av det landsomfattende tilsynet med barnevernstjenestens undersøkelsesarbeid i 2020-2021. Tilsynet viste lovbrudd i mange barnevernstjenesters praksis. Konsekvensen av dette er at barn ikke får avklart hjelpebehovet i tide og det er dermed fare for at de ikke får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse. Årsaken til at det ble slik, var særlig mangel på tilstrekkelig styring og ledelse av undersøkelsesarbeidet.

Tilsynsaktiviteten går ut på at barnevernstjenesten gjennomfører egenkontroll av kvaliteten på undersøkelsesarbeidet og følger opp med forbedringsarbeid der det er nødvendig. Statsforvalteren gir veiledning til barnevernstjenesten om kravene til styring og ledelse, og hvordan man kan arbeide med forbedring på en kunnskapsbasert måte. Barnevernstjenestene avgjør om de vil delta i tilsynsaktiviteten eller ikke.

Tilsynsmyndigheten anbefaler sterkt at alle barnevernstjenestene blir med, fordi vi har mange tilsynserfaringer som viser at undersøkelsesarbeidet er et område med stor fare for svikt. Undersøkelsesfasen danner grunnlaget for det videre forløpet i barnevernssaken. Kommer man feil ut her, kan det få store konsekvenser videre.

Helsetilsynet har valgt å gjennomføre tilsynet på denne måten for å nå ut til flest mulig barnevernstjenester. Erfaringer fra to runder med landsomfattende tilsyn med svikt på stort sett de samme områdene, gjør at det vil være mer formålstjenlig å velge en annen tilnæringsmåte enn systemrevisjoner. Gjennom tilbud om egenkontroll og støtte i forbedringsprosesser kan tilsynet bidra til å øke forståelsen av innholdet i kravene til undersøkelser, for behovet for styring og ledelse, og for systematisk forbedringsarbeid i barnevernstjenestene.

1.1. Begrunnelse for metodevalg

Formålet med tilsyn er å bidra til å styrke kvaliteten i barnevernet og til at barnevernsmyndighetene ivaretar barn og foreldres rettssikkerhet og yter forsvarlige tjenester og tiltak. Funn i tilsyn med undersøkelser og generell innsikt i utfordringer knyttet til barnevernstjenestens undersøkelsesarbeid, tilsier at det fremdeles er behov for at tilsynsmyndigheten retter oppmerksomheten mot temaet. Det er vel kjent at det er risiko for gjentakende svikt i undersøkelsesarbeidet. Det landsomfattende tilsynet avdekket en alvorlig situasjon som krever oppfølging.

Det vil være lite hensiktsmessig å gjennomføre en ny runde med systemrevisjoner så kort tid etter forrige tilsyn. Systemrevisjon er en ressurskrevende metode som kun treffer et utvalg av barnevernstjenestene. En tilsynsaktivitet hvor barnevernstjenesten selv gjør en vurdering av undersøkelsesarbeidet med sikte på å avdekke eventuelle sviktområder, vil nå flere og kunne gi læringseffekt fordi barnevernstjenesten selv

involveres i utrednings- og vurderingsprosessen. Helsetilsynet har tidligere benyttet seg av ulike former for egenvurderingstilsyn og har mottatt positive tilbakemeldinger fra kommunene på verdien av dette.

Målet med egenkontrollen er at barnevernstjenestene selv identifiserer eventuell svikt i oppfyllelsen av sentrale lovkrav knyttet til undersøkelsesarbeidet. Basert på resultatene fra egenkontrollen gjennomfører barnevernstjenesten et forbedringsarbeid, med sikte på å rette opp i svikten som ble oppdaget i egenkontrollen.

For at tilsynsaktiviteten skal nå sitt formål, er det avgjørende at barnevernstjenestene avdekker og følger opp identifisert svikt eller risiko for svikt. Helsetilsynet forventer at barnevernstjenestene vil variere i sin kompetanse og kapasitet til å gjennomføre og lykkes med denne typen arbeid. Derfor skal statsforvalteren tilby veiledning til barnevernstjenestene. Veiledningen skal være fleksibel og tilpasset slik at den best mulig støtter barnevernstjenestene i oppfølgingsarbeidet.

1.2. Statsforvalterens veilederrolle

Statsforvalterens veiledningsrolle er spesielt viktig i gjennomføringen av denne tilsynsaktiviteten. Statsforvalterne veileder barnevernstjenesten om hvordan lovverket som det føres tilsyn med, er å forstå. Veiledningen skal bidra til at kommunen får en riktig forståelse for regelverket som gjelder undersøkelsene og internkontroll, og gjøres kjent med anerkjent kunnskap om forbedringsarbeid. Selv om tilsyn og veiledning er nært knyttet til hverandre, er det også noen vesentlige forskjeller:

- Veiledningen fra tilsynsmyndigheten forklarer lovverket som barnevernstjenesten er forpliktet til å følge. Riktig forståelse av regelverket er viktig for at barnevernstjenesten skal være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter barnevernsloven.
- Veiledning skal ikke være en rettslig vurdering av tilstanden i den konkrete barnevernstjenesten. Veiledningen skal være generell og prinsipiell, den skal ikke løse barnevernstjenesten spesifikke utfordringer.
- Veiledningen gis på et konkret område/tema, og dekker dermed ikke alle aspekter ved barnevernslovgivningen.

1.3. Kvalitetsforbedring

Kvalitetsforbedring er en kontinuerlig prosess som handler om å finne ut hva som kan bli bedre, sette i gang tiltak, sjekke om tiltakene virker og justere dem basert på det man finner ut. Tilnærmingen er svært relevant i sammenheng med internkontroll, ettersom begge fokuserer på å identifisere, vurdere og forbedre kvaliteten på tjenestene virksomheten skal levere. Forskjellen ligger i omfanget og formålet med de to

tilnærmingene. Mens internkontrollansvaret etter kommuneloven er spesifikt rettet mot å sikre overholdelsen av lovkrav, er kvalitetsforbedring en mer generell metodikk for å oppnå kontinuerlig forbedring i en virksomhet.

I denne tilsynsaktiviteten skal statsforvalterne understøtte, dvs. bistå og bekrefte, barnevernlederens ansvar for å gjennomføre systematisk forbedringsarbeid når det trengs. Det er utarbeidet veiledningsmateriell som kan brukes til slik formidling, og som også kan sendes til barnevernstjenestene som vil ha det.

Kommunene og barnevernstjenestene står fritt til å gjennomføre forbedring slik de selv ønsker, så lenge de sørger for at praksis blir korrigert i tråd med regelverket og fyller kravene til internkontroll.

Veiledningsmateriellet om forbedringsarbeid som er utarbeidet i denne tilsynsaktiviteten bygger på kunnskap om forbedring, og på modeller og verktøy for forbedringsarbeid i velferdstjenesten, som Helsedirektoratet har laget.

[Forbedringsguiden 2024](https://www.itryggehender24-7.no/kvalitetsforbedring) er en viktig kilde til kunnskap. For mer kunnskap om forbedringsarbeid i velferdstjenestene anbefaler vi å bruke Helsedirektoratets nettsider: <https://www.itryggehender24-7.no/kvalitetsforbedring>.

Mer om hvordan barnevernstjenestene kan planlegge og gjennomføre kvalitetsforbedring i denne tilsynsaktiviteten finnes i kapittel 5 i veiledningen til barnevernstjenestene.

2. Rettslig og faglig grunnlag for tilsynsaktiviteten

I denne delen av veilederen gis det en redegjørelse/forklaring for lovkrav, barnevernsfag og prinsipper for kvalitetsforbedring som er grunnleggende for å forstå og mestre de ulike trinnene i den tilsynsaktiviteten.

2.1. Statsforvalterens kompetanse og myndighet

Statsforvalterens kompetanse til å føre tilsyn med den kommunale barnevernstjenesten er hjemlet i barnevernsloven (bvl.) § 17-3 første ledd. I samsvar med loven er statsforvalteren forpliktet til å utøve tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av barnevernslovens plikter i kapittel 1 til 15 og plikten til internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

Tilsynet har som formål å styrke kvaliteten i barnevernet, sikre at barnevernsmyndighetene ivaretar barn og foreldres rettsikkerhet, og leverer forsvarlige tjenester og tiltak, se bvl. § 17-1.

Kommunelovens generelle regler om tilsyn i kapittel 30 og forvaltningsloven gjelder når statsforvalteren utfører tilsyn.

Statsforvalterne må fortløpende vurdere informasjon som de får om praksis i tjenestene. Informasjonen kan følges opp på ulike måter, se veiledning om behandling av tilsynssaker på Losen. Dette gjelder generelt og uavhengig av denne tilsynsaktiviteten.

2.2. Kommunens ansvar

Kommunen har ansvaret for å utøve de oppgaver kommunen er tillagt etter barnevernsloven, se bvl. § 15-2. Barnevernstjenesten er forpliktet til å utføre oppgavene. Barnevernets saksbehandling, tjenester og tiltak skal være i tråd med kravene i barnevernsloven.

Kommunen er videre forpliktet til å ha internkontroll i samsvar med kommuneloven § 25-1. I tillegg stiller barnevernsloven særskilte krav til å sørge for nødvendig opplæring og veiledning av barnevernstjenestens personell. Barnevernstjenesten skal også gi kommunestyret en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten minst en gang i året, se bvl. § 15-2 fjerde ledd.

Ansvaret for at arbeidet med undersøkelser gjennomføres forsvarlig, gjelder uavhengig av om statsforvalteren fører tilsyn. Dersom barnevernstjenesten avdekker svikt, er det barnevernstjenesten som har ansvaret for å vurdere og følge opp dette i tråd med kravene i barnevernsloven og kommuneloven.

Internkontroll

Virksomhetens leder har ansvaret for at tjenesten har rett kvalitet – at de er forsvarlige og at barn og familiers rettsikkerhet ivaretas. Ansvaret inkluderer også ansvaret for å etablere nødvendig systematisk styring av tjenesten. Det er dette vi kaller internkontroll, og summen av disse tiltakene omtales gjerne som styringssystem eller internkontroll. Styringssystemet er et verktøy for ledere på alle nivåer i virksomheten, og skal bidra til å sikre at virksomheten ivaretar gjeldende krav til kvalitet og sikkerhet i tjenestene. Formålet er at virksomheten skal drives forsvarlig, og at virksomheten arbeider aktivt for at svikt avdekkes og rettes opp.

Ifølge kommunelovens § 25-1 skal kommuner ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen. Den lovfestede internkontrollplikten er en juridisk forpliktelse som kommunen må overholde.

Det er et krav at internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold etter bestemmelsens andre ledd. I tredje ledd er det i tillegg listet opp flere konkrete krav til hva internkontrollen skal inneholde. Det nærmere innholdet i disse konkrete kravene må avgjøres på bakgrunn av den

enkelte barnevernstjenestens egenart, aktiviteter og risikoforhold, og den må være tilstrekkelig systematisk, slik det står i andre ledd. Dette forutsetter at kommunen kartlegger og vurderer risiko.

I tillegg til kravene i § 25-1, skal kommunen sørge for nødvendig opplæring og veiledning av barnevernstjenestens personell etter barnevernsloven § 15-3.

a. Internkontrollkravet innebærer at kommunen må sikre systematisk og tilpasset internkontroll med undersøkelsesarbeidet.

Kommunen må utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, jf. § 25-1 tredje ledd bokstav a).

Arbeidet med undersøkelser er en viktig og sentral oppgave for barnevernstjenestene, og det må foreligge en beskrivelse av hvem som har ansvar for oppgaven på ulike nivåer i kommunen og barnevernstjenesten, hvordan styringslinjene er og hvordan det skal rapporteres innad i kommunen. Tilstanden i tjenesten må rapporteres videre til relevante nivåer i kommunen, dette må være klart. Videre må det fremgå hvem av personellet som utfører oppgavene i undersøkelsesarbeidet.

b. Ha nødvendige rutiner og prosedyrer, jf. § 25-1 tredje ledd bokstav b)

Kommunen må ha de rutiner og prosedyrer som er nødvendige. Det er nødvendig å etablere rutiner og prosedyrer i samsvar med de øvrige kravene i internkontrollbestemmelsen. Dette vil kreve en konkret vurdering som tar hensyn til risikoen for avvik. Det er underforstått i kravet om å ha rutiner og prosedyrer at disse må være relevante for virksomheten, være kjent for alle involverte og være lett tilgjengelige. Graden av dokumentasjon vil avhenge av dokumentasjonskravet i bokstav d. Et viktig moment i denne sammenheng er om det er risiko for avvik, eller om det er forhold ved virksomheten som tilsier at rutinene bør være skriftlige, for eksempel virksomhetens størrelse og ansattes kompetanse. Kravet om at internkontrollen skal være systematisk må også vektlegges i spørsmålet om rutiner og prosedyrer skal være skriftlige. En formalisering av arbeidet gjennom ulike rutiner og prosedyrer, kan bidra til at arbeidet blir mer systematisk.

c. Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, jf. § 25-1 tredje ledd bokstav c)

Kommunen er forpliktet både til å avdekke avvik og risiko for avvik, og kommunen har plikt til å følge opp konstaterte avvik/risiko for avvik, og forebygge at avvik forekommer. Et avvik i form av et lovbrudd skal alltid korrigeres og risiko for lovbrudd skal forebygges.

Kravet innebærer at kommunen må ha et system som sikrer at egen praksis kontrolleres og forbedres systematisk, slik at svikt og høy risiko for svikt fanges opp og nødvendige tiltak igangsettes for å rette svikt og redusere risiko for ny svikt. Kravet er ikke spesifikt på hvordan kommunen skal gjøre dette, men eksempler kan være

saksgjennomganger og kontroller, eller at man etablerer avvikssystemer. Kommunen må vurdere hvorvidt og i hvilken grad kontrollen med praksis bør dokumenteres. Risiko, behovet for systematikk og at man skal kunne se hva som er gjort i kontrollene i etterkant, og sammenligne resultater fra kontrollene, er viktige momenter i denne sammenheng.

Egenkontrollen i tilsynsaktivitet er ment som et forslag til hvordan kommunen kan ivareta kravet med å kontrollere arbeidet, og oppdage om det er svikt og lovbrudd. Veiledningsmateriellet om forbedringsarbeid er ment å være en støtte til kommunens ivaretagelse av kravet om å rette opp svikt og lovbrudd som egenkontrollen eventuelt avdekker.

d. Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig, jf. § 25-1 tredje ledd bokstav d)

Dokumentasjonskravet gjelder alle de ulike delene av internkontrollen etter denne bestemmelsen, og er også omtalt under hvert av de øvrige kravene til innhold. Hva som er nødvendig etter bestemmelsen må avgjøres etter en konkret vurdering. Kravene til systematikk og en tilstrekkelig tilpasset internkontroll basert på risiko og virksomhetens egne forhold er viktige momenter i denne sammenheng. Er det høy risiko for svikt vil det kunne tilsi at rutiner og prosedyrer må være skriftlige.

e. Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll, jf. § 25-1 tredje ledd bokstav e)

Kravet innebærer en plikt til å evaluere internkontrollen og forbedre den ved behov. Behovet må sees i sammenheng med kravene i bestemmelsen for øvrig. Avdekket risiko vil utløse en plikt til å evaluere internkontrollens innhold og forbedre tiltakene. Dersom kravet til systematikk skal ivaretas, må det i tillegg gjøres regelmessig.

Tilsynsaktiviteten er utviklet på en måte som skal gi barnevernstjenester erfaring med regelmessig evaluering av praksis og implementering av systematisk forbedringsarbeid. Målet med tilsynsaktiviteten er å bidra til å styrke både undersøkelsesarbeidet og internkontrollen i de barnevernstjenestene som har behov for forbedring.

2.3. Barnevernstjenestens egenkontroll av arbeidet med undersøkelser

Egenkontrollen skal hjelpe barnevernstjenesten å vurdere om egen praksis med undersøkelser følger et utvalg lovkrav til undersøkelsesarbeidet. I dette punktet redegjøres det for hvilke lovkrav de utvalgte spørsmålene er forankret i.

Barnevernstjenesten skal vurdere om bekymringsmeldinger skal følges opp med undersøkelser etter barnevernsloven § 2-2 første ledd. I barnevernsloven kapittel 2 stilles det konkrete krav til hvordan en undersøkelse skal gjennomføres. I tillegg gjelder

de grunnleggende bestemmelsene til barnevernstjenestens arbeid i lovens kapittel 1 og saksbehandlingsreglene i kapittel 12 og forvaltningsloven.

De utvalgte spørsmålene omfatter noen sentrale krav i barnevernsloven, men det utgjør ikke en fullstendig gjennomgang av alle kravene til undersøkelser. Hensikten med dette utvalget er å lette egenkontrollen og forbedringsarbeidet innenfor rammene av tilsynsaktiviteten. Det er viktig å være oppmerksom på at barnevernsloven inneholder flere krav til undersøkelser som kommunen og barnevernstjenesten må oppfylle, uavhengig av tilsynsaktiviteten. Spørsmålene i egenkontrollskjemaet er valgt ut på bakgrunn av funn fra det landsomfattende tilsynet i 2020 og 2021 om undersøkelser i barnevernet og annen kunnskap fra tilsyn.

Vi mener likevel at læringsutbyttet vil være større ved å fokusere på et utvalg tema som er noe mer begrenset enn de samlede kravene til undersøkelsen. Barnevernstjenesten er likevel forpliktet til å opprettholde alle lovens krav til undersøkelser, selv når man i denne sammenhengen avdekker feil og forbedrer praksis basert på et utvalg.

Spørsmålene i egenkontrollskjemaet bygger på og skal bidra til å belyse og vurdere følgende krav til undersøkelser i barnevernlovgivningen:

- a. Kravet om at alle tjenester og tiltak etter barnevernsloven skal være forsvarlige i bvl. § 1-7.
- b. Barnets beste i bvl. § 1-3.
- c. Samarbeid med barn, familie og nettverk i bvl. § 1-9
- d. Barnets rett til medvirkning i bvl. § 1-4.
- e. Barnevernstjenestens rett og plikt til å gjennomføre undersøkelser i bvl. § 2-2.
- f. Barnevernstjenestens utredningsplikt- og informasjonsplikt i forvaltningsloven § 17, jf. bvl. § 12-1.
- g. Avslutning av undersøkelser i bvl. § 2-5.

De ulike spørsmålene i egenkontrollskjemaet er kommentert i kapittel 4 i veiledningen til barnevernstjenestene.

3. Om fremdriften og de ulike aktivitetene

Tilsynsaktiviteten starter høsten 2024 og avsluttes vinteren 2025/26. Før oppstart høsten 2024 må det sendes ut en skriftlig informasjon om tilsynsaktiviteten. Helsetilsynet har satt frister for fremdriften i denne veilederen som vi anbefaler at statsforvalteren følger. Statsforvalteren kan gjøre lokale tilpasninger ut fra konkrete behov, men det er viktig at barnevernstjenesten får tilstrekkelig med tid til å utføre aktivitetene som er skissert her.

Når	Barnevernstjenesten (bvt)	Statsforvalteren (SF) / Helsetilsynet (Htil)
Juni 2024		<ul style="list-style-type: none"> Htil ferdigstiller veiledere og støttmateriell for tilsynsaktiviteten. SF inviterer alle bvt i fylket til informasjonsmøte i september.
September	<ul style="list-style-type: none"> Bvt deltar i informasjonsmøte om tilsynsaktiviteten. Innen 2 uker etter møtet gir bvt tilbakemelding til SF om de vil delta i tilsynsaktiviteten og angir når de planlegger å gjennomføre første runde med egenkontroll. 	<ul style="list-style-type: none"> SF orienterer om tilsynsaktiviteten. Sf kan veilede om hvordan gjøre forbedringsarbeid på dette møtet eller senere. SF tar imot tilbakemeldingene og holder oversikt over hvem som vil delta og når de vil gjennomføre første runde med egenkontroll.
Oktober-desember	<ul style="list-style-type: none"> Bvt gjør egenkontroll av nylig slutførte undersøkelsessaker og fyller ut samleskjema på grunnlag av egenkontrollskjemaene. Bvt vurderer behov for forbedring. Bvt jobber seg frem til en plan for forbedringsarbeidet. Enten ved å følge veiledning om forbedringsarbeid eller etter egenvalgt fremgangsmåte. Innen 31.12.2024 sender bvt samleskjema til Htil og SF Innen 31.12.2024 sender bvt planen for forbedringsarbeidet til SF 	<ul style="list-style-type: none"> SF tilbyr veiledning om forbedringsarbeid, eller anbefaler bvt å benytte støttmateriell på egenhånd. SF er tilgjengelig for eventuelle spørsmål fra bvt. SF vurderer om det er hensiktsmessig med felles møter med alle/noen bvt.
Januar 2025		<ul style="list-style-type: none"> SF etterspør ev. manglende samleskjema og plan SF gir Htil en kort oppsummering fra eget/egne fylker innen 31.01.2025
Januar – oktober	<ul style="list-style-type: none"> Bvt iverksetter forbedringstiltak i tråd med egen plan 	<ul style="list-style-type: none"> SF er tilgjengelig for eventuelle spørsmål fra bvt. SF vurderer om det er hensiktsmessig med felles møter med alle/noen bvt.

Når	Barnevernstjenesten (bvt)	Statsforvalteren (SF) / Helsetilsynet (Htil)
November/ desember	<ul style="list-style-type: none"> Bvt gjør ny egenkontroll av undersøkelser avsluttet i 2025 og vurderer om forbedringsarbeidet har hatt ønsket virkning Innen 31.12.2025 sender bvt samleskjema etter ny egenkontroll til Htil og SF Innen 31.12.2025 sender bvt en vurdering av om tiltakene har hatt ønsket virkning og ev. videre planer for forbedring til SF 	
Januar 2026		<ul style="list-style-type: none"> SF etterspør ev. manglende samleskjema og vurdering SF gir Htil en kort oppsummering fra eget/egne fylker innen 31.01.2026 Htil oppsummerer erfaringer med tilsynsaktiviteten

Tilsynsaktiviteten starter med at statsforvalteren sender invitasjonen til barnevernstjenestene i sitt/sine fylke/fylker, med informasjon om tilsynsaktiviteten og invitasjon til felles informasjonsmøte.

I invitasjonen informeres barnevernstjenestene om følgende:

- Tidspunkt og sted for første samling med barnevernstjenestene
- Prosess, aktiviteter og metode – hva forventes av barnevernstjenesten?
- Informasjon om at det er frivillig å delta
- Bakgrunn og begrunnelse for valg av metode og tema
- Statsforvalterens rolle
- Rettslige rammer
- Internkontroll og kvalitetsforbedring
- Informasjon om tema

I invitasjonen må barnevernstjenesten bli bedt om å vurdere hvilke personer i barnevernstjenesten som skal lede og delta i tilsynsaktiviteten. Helsetilsynet har laget et forslag til invitasjon som ble sendt til statsforvalterne i juni 2024.

Statsforvalteren velger selv hvordan samlingen skal gjennomføres. Det kan være aktuelt å ha en felles samling med alle barnevernstjenestene som skal delta, eller å ha flere samlinger med grupper av deltakere fra barnevernstjenesten. Samlingen kan også foregå digitalt om det er behov for det.

Formålet med samlingen er å informere om tilsynsaktiviteten, motivere for å delta, veilede om internkontroll og kvalitetsforbedring og avklare eventuelle spørsmål barnevernstjenesten måtte ha. For at barnevernstjenestene skal settes i stand til å gjennomføre aktiviteten, må de få informasjon om den

og anledning til å spørre om det de eventuelt ikke forstår.

Helsetilsynet vil utarbeide støttemateriell om tilsynsaktiviteten og forbedringsarbeid som statsforvalterne kan bruke i møte med barnevernstjenestene.

Barnevernstjenestene beslutter i etterkant av møtet om de vil delta i tilsynsaktiviteten og gir tilbakemelding til statsforvalteren om dette. Tilbakemeldingen gis innen to uker etter samlingen.

Hvordan barnevernstjenestene skal gjennomføre egenkontrollene, komme frem til en plan for forbedring og gi tilbakemeldinger til statsforvalteren og Helsetilsynet er beskrevet i veiledningen til barnevernstjenestene.

4. Statsforvalterens rapportering til Helsetilsynet

Helsetilsynet skal som overordnet faglig tilsynsmyndighet oppsummere tilsynsaktiviteten. Vi ber statsforvalteren rapportere i to runder, etter første runde med egenkontroller (innen 31. januar 2025) og etter andre runde med egenkontroller (innen 31. januar 2026).

Vi ber statsforvalterne om å gi en oversikt over:

- Antall barnevernstjenester som ble invitert til å delta
- Antall barnevernstjenester som deltok på informasjonsmøte
- Hvilke barnevernstjenester som ga tilbakemelding om at de ville delta
- Hvilke barnevernstjenester som har sendt inn samlingskjema og plan for forbedringsarbeidet og når de forventer å kunne gjennomføre ny egenkontroll, ev. hvor langt de er i prosessen.
- Egen innsats/aktivitet for å følge opp arbeidet, f.eks. informasjonsmøte, kontakt med barnevernstjenestene enkeltvis eller i gruppe, om det måtte purres for å få svar fra barnevernstjenestene

Etter den andre runden ber vi om en oversikt over:

- Hvilke barnevernstjenester som har gjennomført ny runde med egenkontroller, hva dere ser av resultater av forbedringsarbeid og erfaringer og kommentarer knyttet til dette.
- Hvilke barnevernstjenester som ikke har gjennomført ny runde og en kort begrunnelse for hvorfor de ikke har gjort det
- Egen innsats/aktivitet for å følge opp arbeidet, f.eks. informasjonsmøte, kontakt med barnevernstjenestene enkeltvis eller i gruppe, om det måtte purres for å få svar fra barnevernstjenestene

5. Helsetilsynets rolle i tilsynsaktiviteten

Helsetilsynet vil tilrettelegge for arenaer for erfaringsutveksling mellom statsforvalterne. Vi kommer tilbake til konkrete datoer og møteformer (digitale eller fysiske). Helsetilsynet vil være tilgjengelig for spørsmål fra statsforvalterne og kan bidra etter behov.

Helsetilsynet oppsummerer erfaringer med tilsynsaktiviteten både midtveis og til slutt.